

[Aksel Møller.]

at hvis man prøvede på at indfri de socialdemokratiske løfter, ville følgerne blive smertelige tab for Danmarks valutabeholdning? Jeg kan kun beklage, at vi fik ret.

Det er ikke rigtigt, hvis man siger, at regeringen stod rådløs overfor de ulykker, der indtrådte, overfor den situation, den oplevede, da den først sad i muddergrøften. Den valgte at gøre det samme, som den forrige regering havde gjort, da den fra sin socialdemokratiske forgænger overtog en ulykkelig valutasisituation. Den valgte en meget stram kreditpolitik og en tilsvarende finanspolitik, og det skal naturligvis nok bidrage til at holde det hjemlige forbrug nede. Men det er en politik, som man ikke bestandig kan gribe til; den spores jo i arbejdsløshedstallene, den aflæses på rentens højde og på nedgangen i boligbyggeriet. Det er meget afgørende i denne situation, at man gør sig klart, om man overhovedet har politiske midler til at imødegå nye kriser. Skal den højtærede statsministers tale i dag opfattes sådan, at han ikke tror på, at en ny krise er under udvikling? Vil han bestride, at grunden vakler, at martsforligets virkninger er ved at være udtømt?

Vi har hørt, at den højtærede statsminister udenfor dette hus har prøvet på at bagatellisere betydningen af den negative valutabalace. Så lidt er det i hans øjne, at det kun svarer til 3 pct. af nationalindkomsten. Ja, målt på den måde er det kun et lille sår, men små sår skal man ikke foragte, de kan udvikle sig til forgiftning.

Selvom den høje regering virkelig kunne begrænse valutaunderskuddet til i fremtiden stadigvæk kun at udgøre 3 pct. af nationalindkomsten, ville det alligevel have den ubehageligste indflydelse på boligbyggeriet, på beskæftigelsen, på renteniveauet, og jo længere tiden gik under disse vilkår, jo mere ville det forkrøble vort lands økonomiske og sociale stilling.

Men har den høje regering virkelig en begrundet formodning om, at den kan holde underskuddet indenfor denne ramme? Vi ser jo, hvorledes det udland, som vi handler med, garderer sig målbevidst imod inflationen. Virkningen er, at vore eksportmuligheder forringes. Landbruget har allerede mødt disse vanskeligheder, industrien er i færd med at møde dem.

Den højtærede statsminister kan ikke lide, at man ikke tror på hans optimisme, at man ikke understøtter den. Jeg må finde mig i at gøre ham imod. Jeg tror, at hans optimisme bygger på en fejlvurdering. Jeg tror, at den kommende tid vil byde på overmåde store vanskeligheder, ikke bare på grund af udlandets holdning, men også fordi den høje regering ikke kunne holde styr på inflationen herhjemme — og jeg kan tilføje: også fordi man dårligt kan se, at den høje regering har nogen planer overhovedet om at holde styr på den. Det er inflationen, som mere end noget andet forøger de offentlige udgifter. Stigningen i lønninger, pensioner, sociale udgifter, varepriser og byggepriser forvandler det forbrugsbegrænsende overskud på statens regnskab til nyt forbrug. Jo mere jeg tænker over det, des mere hælder jeg til den opfattelse, at den traditionelle måde at føre valutapolitik på: kreditstramning og finanspolitik, kun er tilrådelig i en akut krise, altså for at skaffe et pusterum, der muliggør tilrettelæggelsen af en mere langsigtet politik. Man kunne spørge, hvilket formål en sådan langsigtet politik skulle have. Den skal bekæmpe inflationen, d. v. s. den skal holde omkostningsniveauet relativt i ro, eller på andet dansk: løse den opgave, som regeringen simpelthen har ladet ligge. I det sidste år er detailpristallet steget fra 393 til 414, med 21 points — siden socialdemokratiet overtog ledelsen af landet i 1953 endda fra 376.

Det er her, jeg gerne vil have lov at citere det sidste stykke af den ledende artikel i det sidste nummer af „Arbejdsmandenes Fagblad“. Det lyder sådan:

„Men ligesom udviklingen på næsten alle områder må siges at være gået den forkerte vej, således må det fastslås, at udviklingen også er gået i den uheldige retning, når det gælder arbejdsløshedstallene. Lige siden sidste forår har arbejdsløshedstallene for hver måned ligget højere end året forud, og i de første fire måneder af indeværende år har de endda ligget en del højere end i de tilsvarende fire måneder af 1955. På baggrund af disse kendsgerninger afventer man med en vis spænding de kommende måneders økonomiske udvikling i Danmark.“
Så mange var ordene. Hvad var denne